

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ  
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»  
ДО «ЦЕНТР ТЕСТУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ З  
ВИЩОЮ ОСВІТОЮ НАПРЯМІВ ПІДГОТОВКИ «МЕДИЦИНА» І «ФАРМАЦІЯ»  
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»  
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

## **МАТЕРІАЛИ**

**XV Всеукраїнської науково-практичної конференції  
з міжнародною участю**

# **АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

**(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України  
за допомогою відеоконференц-зв'язку)**

*17–18 травня 2018 року  
м. Тернопіль*

Тернопіль  
ТДМУ  
«Укрмедкнига»  
2018

УДК 378:61(063)(477)

**Відповідальний за випуск:** проф. А. Г. Шульгай.

**Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні** (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 17–18 трав. 2018 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 540 с.

тексту, рекомендацій міжнародних організацій та кращого зарубіжного досвіду.

### Література

1. Health 2020 A European policy framework and strategy for the 21st century / WHO Regional Office for Europe - Copenhagen, Denmark, 2013. – 190 p.
2. Strengthening Public Health Capacities and Services in Europe: A Framework for Action / WHO Regional Office for Europe. - Andorra la Vella, Andorra, 2011. – 53 p.
3. The case for investing in public health / WHO Regional Office for Europe. - Denmark, 2014. – 40 p.
4. Концепція розвитку системи громадського здоров'я в Україні. – 2016. [Електронний ресурс]. Режим доступу: [http://moz.gov.ua/docfiles/Pro\\_20160309\\_0\\_dod.pdf](http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20160309_0_dod.pdf)
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 01 лютого 2017 р. № 53 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266» / <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248149695>
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи громадського здоров'я» від 18.08.2017 р. № 560 – 2017. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/560-2017-%D1%80>
7. European Action Plan for Strengthening Public Health Capacities and Services / WHO Regional Office for Europe. Copenhagen, Denmark, 2015. – 42 p.
8. Self-assessment tool for the evaluation of essential public health operations in the WHO European Region / WHO Regional Office for Europe Copenhagen, Denmark, 2015. – 113 p.
9. From Potential to Action. Public Health Core Competences. For Essential Public Health Operations. A manual. – 2016. – 75 p.

### References.

1. (2013). Health 2020 A European policy framework and strategy for the 21st century. WHO Regional Office for Europe – Copenhagen. Denmark.
2. (2011). Strengthening Public Health Capacities and Services in Europe: A Framework for Action. WHO Regional Office for Europe. Andorra la Vella, Andorra.
3. (2014). The case for investing in public health. WHO Regional Office for Europe. Denmark.
4. (2016). Concept of development of public health system in Ukraine. 2016. [Electronic resource]. Retrieved from: [http://moz.gov.ua/docfiles/Pro\\_20160309\\_0\\_dod.pdf](http://moz.gov.ua/docfiles/Pro_20160309_0_dod.pdf)
5. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated February 1, 2017 No. 53 «On Amendments to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated April 29, 2015 No. 266». – Retrieved from: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248149695>
6. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On Approval of the Plan of Measures to Implement the Concept of Development of the Public Health System» dated August 18, 2017, No. 560 - 2017. [Electronic resource]. – Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/560-2017-%D1%80>.
7. (2015). European action plan for strengthening public health capacities and services. WHO Regional Office for Europe. Copenhagen, Denmark.
8. (2015). Self-assessment tool for the evaluation of essential public health operations in the WHO European Region. WHO Regional Office for Europe - Copenhagen, Denmark.
9. (2016). From potential to action. public health core competences. For essential public health operations. A manual.

## ВИКОРИСТАННЯ «ХМАРНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

*Головаха М.Л., Кожем'яка М.О., Іваньков В.Г.*

*Запорізький державний медичний університет, кафедра травматології та ортопедії, Запоріжжя, Україна*

**Введення:** В роботі розглянуті основні напрямки розвитку інформаційних технологій і впровадження їх в організацію навчального процесу в медичних університетах. Визначені особливості і переваги окремих видів «хмарних» технологій та можливості їх використання при проведенні оцінювання знань студентів. Проведена оцінка використання системи тестування, створеної на базі технології Google Form.

**Мета роботи:** Оптимізація навчального процесу в медичних ВНЗ шляхом використання хмарних сервісів «хмарних» сервісів для контролю знань.

**Матеріали і методи:** При проведенні занять у студентів медичних ВНЗ за кредитно-модульною системою обов'язковим є тестовий контроль початкового і кінцевого рівня знань. Використання для цієї мети комп'ютерних класів і локальних тестових систем часто ускладнено (необхідність в персональному «комп'ютерному місці», нестача комп'ютерних класів, суворя прив'язка до часу, складність проведення оцінки викладачем). У зв'язку з цим перспективним є використання хмарних сервісів для проведення контролю знань. Після оцінки різних варіантів тестових систем пріоритет був відданий сервісам Google в зв'язку з їх високою функціональністю, зручністю і про-

стоюю використання, високим ступенем захисту інформації.

У середовищі Google Form була створена група інтерактивних тестів початкового і кінцевого рівня знань. Кожному питанню було присвоєно певну кількість балів за правильну відповідь, що полегшило процес підрахунку і виставлення оцінки. Значна частина тестових завдань включала в себе візуальний матеріал (фотографії, рентгенограми, відео). Студенти проходили тестування в навчальних кімнатах з мобільних пристроїв, що забезпечило з боку студента: зручність доступу до тестових матеріалів, дружній інтерфейс; з боку викладача: можливість віддаленого контролю знань в реальному часі, зручність збору і аналізу результатів. Результати тестування вносились в таблицю, яка автоматично створювалася і оновлювалася в процесі проведення оцінки знань.

**Висновки:** Системи тестового контролю знань, створених на базі хмарних сервісів Google дозволяють здійснювати контроль початкового і кінцевого рівня знань студентів, характеризуються мультиплатформенністю, мобільністю, відсутністю прив'язки до комп'ютерних класів. Використання їх на практиці продемонструвало значний навчальний потенціал, використання якого стає одним з ефектив-

них напрямків практичної реалізації принципу єдності і взаємозв'язку навчання і контролю засвоєння матеріалу.

### Література

1. Мельничук Г. М. Пошук нових методів контролю якості опрацювання матеріалу для самостійної роботи студентів / Г. М. Мельничук, О. В. Базалицька, І. Р. Костюк, Н. І. Шовкова, А. Д. Бабенко // Актуальні питання якості медичної освіти: матеріали XIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. Учасню (Тернопіль, 13-13 трав. 2016 р.) : у 2 т.

– Тернопіль : ТДМУ, 2016. – Т. 2. С. 37.

2. Тимошко Г. М. До проблеми управління інноваційними процесами в загальноосвітніх навчальних закладах / Г.М. Тимошко // Вісник черкаського університету. – 2017. – № 11. – С. 131-138.

3. Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих навчальних закладах / О. О. Карпенко, Л. Ф. Каськова, О. Ю. Андріянова [та ін.] // Сучасні технології управління навчальним процесом : матеріали міжнар. навч.-наук. конф. – Полтава, 2014. – С. 93–94.

## ВИКОРИСТАННЯ РОЗВИВАЛЬНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ

Головкін А. В.

*Запорізький державний медичний університет*

Проблема розвивального навчання студентів в медичних вузах має першорядне значення. Проте до сих пір немає чіткої відповіді на питання, яким має бути розвивальне навчання в медичному вузі, і взагалі що це таке.

Традиційна система навчання у вузі - це тільки система навчання, в рамках якої відбувається якийсь розвиток. У ній немає розвитку як системи з власними цілями і засобами, медичним наглядом і регулюванням. Відсутність системи розвитку призводить до того, що викладачі рідко здатні самостійно поставити мету розвитку.

Вважається, що в медичному вузі має розвиватися клінічне мислення і придумують для цієї мети безліч завдань на діагностику і лікування різних захворювань. Розвиток мислення традиційно розуміється як засвоєння алгоритму розумових дій при постановці конкретних діагнозів і призначенням лікування. Мається на увазі, що чим більше студент вирішить завдань, тим краще буде розвинуто його клінічне мислення, тобто тим більше правильних діагнозів він зможе поставити і зробити правильних призначень.

Насправді розвиток клінічного мислення визначається не тільки кількістю вирішених завдань, але в більшій мірі структурою і змістом сформованих розумових дій, загальних і специфічних. А в традиційному навчанні розвиток мислення «взагалі» без усвідомлення педагогом конкретних механізмів, які підлягають формуванню в ході навчання.

Критерії розвитку повинні включати узагальненість сформованих дій і їх застосування в інших видах діяльності.

На жаль, далеко не всі методи і методики розвитку доведені до рівня технологій, і відповідають всім вимогам. Потрібні нові оригінальні розробки з навчальних предметів, що викладаються в медичних вузах.

У запорізькому державному медичному університеті вже кілька років займаються створенням і впровадженням у навчальний процес багаточільових розвиваючих вправ та завдань з багатьох дисциплін. Вправи і завдання призначені для відпрацювання предметного змісту дисциплін, але одночасно формують когнітивні дії, необхідні для засвоєння знань з будь-якої дисципліни. Це грає одну з провідних ролей в системі розвиваючого навчання, створюється інформаційна основа усвідомленого індивідуального розвитку формується цільова установка на самовиховання і самовдосконалення. Зміст предмета по-новому структурується і відповідним чином акцентує увагу студентів на проблемах розвитку, самовиховання і самовдосконалення.

По-перше, посилюється особистісна спрямованість змісту. Інтерес студентів зосереджений не стільки на формуванні образу реального «я», хоча цей образ дуже важливий, але на формуванні динамічного «я», що відображає намір студентів щось змінити в собі.

По-друге, поглиблюється педагогічна спрямованість курсу. У змісті акцент з методик психодіагностики переноситься на методики корекції і розвитку. Це дозволяє створити основу для розвитку умінь ефективно впливати на себе і інших людей.

Третє, посилюється практична спрямованість курсу. Наприклад, студенти не просто вивчають терапевтичні процеси, але створюють інформаційну основу для розвитку дій логічного мислення.

Четверте, зростає професійна спрямованість курсу. Динамічне «я» студента має близькі й далекі перспективи, враховує вимоги не тільки сьогоденної навчальної діяльності, а й завтрашньої професійної.

П'яте, удосконалюється соціально-психологічна спрямованість психології і педагогіки. Досліджувані явища розкриваються з позицій їх прояви в навчально-професійному та лікарсько-професійному спілкуванні.

Відповідно до нових цілей зростають вимоги до методики викладання психології та педагогіки. Необхідне застосування комплексу розвиваючих технологій, пов'язаних між собою як внутрішньо-предметних, так і міжпредметних логікою засвоєння і розвитку. Застосування нових розвиваючих технологій можливо в тому випадку, якщо на кафедрі є достатня кількість розроблених розвиваючих вправ та завдань для студентів. Потрібна висока методична оснащеність кафедри. Крім того, потрібно більш досконала система координації методичної роботи з іншими кафедрами.

У розвиваючому навчанні акцент робиться на формування умінь, також як і на формування знань. Формування умінь передбачає більш високу методичну майстерність викладачів. Кафедра може і повинна підняти рівень методичної майстерності не тільки у викладанні предмета психології і педагогіки, але в значній мірі сприяти підвищенню рівня викладання на інших кафедрах медичного вузу.

Найважливішою характеристикою розвиваючого навчально-виховного процесу є єдність професійного та особистісного розвитку студентів.

### Література

1. Фрейд З. Тотем и табу. – М.: Олимп; ООО «Издательство АСТ-ЛТД», 1998. – С.16-183.

<i>І. Є. Булах</i> ПОСПІШАЄМО РОЗУМНО .....	335
<i>Грузєва Т. С., Литвинова Л. О., Гречишкіна Н. В., Донік О. М., Іншакова Г. В.</i> ПИТАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я .....	337
<i>Головаха М.Л., Кожем'яка М.О., Іваньков В.Г.</i> ВИКОРИСТАННЯ «ХМАРНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ .....	341
<i>Головкін А. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ РОЗВИВАЛЬНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ.....	342
<i>Григорова І. А., Тихонова Л. В., Тесленко О. О., Єскін О. Р.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ ДІЛОВИХ ІГОР У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ІV КУРСУ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «НЕВРОЛОГІЯ» .....	343
<i>Гайдук О.І., Єхалов В.В., Башкірова Н.С., Гайдук Т.А.</i> РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНДАРТУ ЧИТАННЯ ЛЕКЦІЙ В ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ З ПИТАНЬ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ .....	344
<i>Гречаніна Ю.Б., Гречаніна О.Я., Молодан Л.В., Здибська О.П., Бугайова О.В.</i> ЯК НАВЧИТИ СТУДЕНТІВ РОЗПІЗНАВАТИ РІДКІСНІ ХВОРОБИ – КОМОРБІДНІ, ПОЛІМОРФНІ ТА ГЕНЕТИЧНО ГЕТЕРОГЕННІ.....	346
<i>Гречаніна Ю.Б., Гречаніна О.Я., Молодан Л.В., Здибська О.П., Бугайова О.В.</i> ПРО ДОСВІД ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ТА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ ГЕНЕТИКИ .....	346
<i>Григор'єва О.А., Світлицький А.О., Вовченко М.Б., Щербаков М.С., Апт О.А., Чугін С.В., Абросімов Ю.Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ В АСПЕКТІ КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНОЇ СИСТЕМИ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ НОВІТНІХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	347
<i>Григоров С.М., Рузін Г.П., Рекова Л.П., Вакуленко К.М.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ХНМУ .....	347
<i>Гейченко К.І., Рагріна Ж.М.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ІНОЗЕМНИХ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ ДО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ.....	348
<i>Гетало О. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В КАНАДІ.....	348
<i>Гербеєва І. М.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ В ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ .....	349
<i>Губарь А.О., Бачурін Г.В., Бачурін В.І., Довбиш М.А., Довбиш І.М.</i> ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	350
<i>Годлевський Л.С., Мандель О.В., Нєнова О.М., Жуматій П.Г., Приболовець Т.В., Новіков В.П., Марченко С.В., Мацко О.М., Данилюк О.Ю., Татарчук Т.В., Годлевська Т.Л., Пономаренко А.І., Біднюк К.А.</i> МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ НА ПІДСТАВІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ НАВЧАННЯ .....	351
<i>Гнатюк М. С., Слабий О. Б., Ясіновський О.Б., Монастирська Н.Я.</i> ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ В ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙНИХ – ЗАПОРУКА ПОВНОЦІННОГО ЗАСВОЄННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ТА ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ .....	352
<i>Гудима А. А., Цимбалюк Г. Ю., Шацький В. В., Бойчак М. В., Крицак М. Ю., Сван О. Б., Цицюра Р. І., Лотоцький В. В., Гарасимів І. М., Щирба Ю. П., Ярошенко М. Б.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ НА БАЗІ ЦЕНТРУ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	353
<i>Голубовська О.А., Шкурба А.В., Митус Н.В.</i> ЕКСПРЕС-ОПИТУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА. ....	355
<i>Голубовська О.А., Шкурба А.В., Безродна О.В., Гарницька Л.А., Климанська Л.А., Сукач М.М., Пронюк Х.О., Кулеш О.В., Митус Н.В., Подолук О.О., Вінницька О.В.</i> СОЦІАЛЬНІ, МЕДИЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ СТУДЕНТАМ 5 КУРСУ МЕДИЧНИХ ВНЗ.....	356
<i>Господарський І.Я., Ястремська С.О., Даньчак С.В., Рега Н.І., Зарудна О.І., Городецький В.Є., Локай Б.А., Мазур Л.П., Кім О.М.</i> ІНТЕГРАЦІЯ МЕДІАПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАТИКИ В СИСТЕМУ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР .....	357